

Har du en utenlandsfødt bestemor eller bestefar?

Innvandrerbefolkningen i Norge består av 330 000 personer med to utenlandsfødte foreldre, og utgjør 7,3 prosent av befolkningen. Denne gruppen er svært sammensatt og består av personer med bakgrunn fra 206 land. Men i tillegg er det mange med innslag av utenlandsk bakgrunn i den norske befolkningen, når en ser på foreldrenes og besteforeldrenes fødeland. Samlet er det minst 666 000 personer i Norge som selv er født i utlandet eller har minst en forelder eller besteforelder som er det.

Statistisk sentralbyrå (SSB) blir noen ganger kritisert for å ha en for vid definisjon av innvandrerbefolkningen, andre ganger for å legge en for snever definisjon til grunn. Definisjonen og grupperingene en bruker bør velges ut fra hvilke forhold en ønsker å belyse.

*Benedicte Lie og
Lars Østby*

SSB definerer vanligvis "innvandrerbefolkningen" som personer med to utenlandsfødte foreldre, det vil si førstegenerasjonsinnvandrere (277 300 personer) og de som er født i Norge med to utenlandsfødte foreldre (55 500 personer). Disse to gruppene utgjorde per 1.1.2003 7,3 prosent av folkemengden. Grupperingen er basert på personenes eget og foreldrenes fødeland. I befolkningsstatistikken opererer SSB i tillegg med noen grupperinger av annen innvandrerbakgrunn; Født i utlandet med én norskfødt og én utenlandsfødt forelder (25 000 personer), født i Norge med én norskfødt og én utenlandsfødt forelder (162 000 personer) og født i utlandet med to norskfødte foreldre (31 700 personer). I denne siste gruppen er også inkludert adopterte fra utlandet. Selv om deres biologiske foreldre trolig er utenlandsfødte, er deres sosiale foreldre norske.

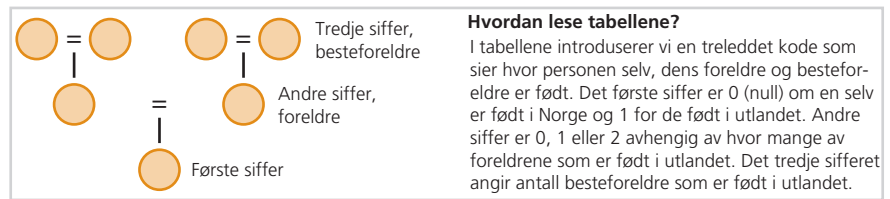
Det er flere grunner til at vi nå beskriver befolkningen (i forhold til eget, foreldres og besteforeldres fødeland) på en mer nyansert måte. Vi tror det vil representere ny og nyttig kunnskap for mange å se hvor heterogen den befolkningen som bor i Norge er. Det er behov for å beskrive sammensetningen i den gruppen som har én norskfødt og én utenlandsfødt forelder nærmere. Disse kommer ikke med i innvandrerbefolkningen slik SSB definerer den. Dette innebærer *ikke* at vi gjør endringer i de definisjonene vi vanligvis bruker. Et grunnleggende hensyn ved innvandringsstatistikken er å vise hvor nyansert gruppen av innvandrere er. Derfor er det sjelden meningsfylt å gi tallet på innvandrere under ett alene, uten samtidig å si noe om hvor innvandrerne kommer fra etc. Det er neppe noen annen enkeltgruppe i personstatistikken som har større heterogenitet enn gruppen "innvandrere". Det eneste de har til felles er at deres foreldre har bakgrunn fra et annet land enn Norge, og omfatter personer fra verdens rikeste land og fra verdens fattigste land. Innvandrerbefolkningen i Norge har bakgrunn fra 206 land. Men også i befolkningen ellers finnes det ulike innslag av utenlandsk bakgrunn.

3,89 millioner norskfødte med norskfødte foreldre og besteforeldre

Den største gruppen er selvfølgelig de som er født i Norge av bare norskfødte foreldre og besteforeldre (kode 000), i alt ca. 3,89 millioner. Den nest største gruppen er de som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og fire

Benedicte Lie er rådgiver og koordinator for innvanderrelatert statistikk i Statistisk sentralbyrå, Seksjon for leveårsstatistikk (benedicte.lie@ssb.no).

Lars Østby er forsker i Statistisk sentralbyrå, Avdeling for personstatistikk (lars.ostby@ssb.no).



utenlandsfødte besteforeldre (kode 124, det som SSB ellers betegner som førstegenerasjonsinnvandrere), med 277 000. Resten, nesten 390 000 tilhører ingen av disse to yttergruppene, og fordeling er gitt i tabell 1.

Størst blant de øvrige gruppene er dem født i Norge med én forelder og to besteforeldre født i utlandet (012), 135 000. 90 000 har én utenlandsfødt besteforelder som sitt utenlandske innslag (001). 55 000 er født i Norge med to foreldre og fire besteforeldre som er født i utlandet (024). Denne gruppen er mye omtalt i mange sammenhenger, og kalles av noen andregenerasjonsinnvandrere. Den utgjør en egen gruppe i SSBs standard for innvandrerguppering. Det er nesten 30 000 som er født i utlandet og har begge foreldrene og alle besteforeldrene født i Norge (100). Vel 20 000 er født i utlandet med en norskfødt og en utenlandsfødt forelder, og med to utenlandsfødte besteforeldre (112).

To andre grupper utgjør også et stort antall. Det er vel 18 000 i hver av de to gruppene som er født i Norge med én utenlandsfødt og én norskfødt forelder og som har ingen (010) eller bare én (011) besteforelder født i utlandet. Dette er grupper som trolig ingen vil oppfatte som innvandrere i Norge.

Data

Datakvaliteten er ikke helt perfekt. Tallene vil ikke være korrekte på individnivå, men så lenge det er gruppers størrelse som står i fokus, er de gode nok. Vi har ikke gode nok foreldreopplysninger for de født før 1954. I tillegg kommer problemet med ukjente fedre. Barnebarn av innvandrere som kom før 1954 får vi dessverre i liten grad med oss, og kategoriseringen tenderer til å undervurdere tallet på utenlandsfødte besteforeldre. Ved manglende opplysninger blir foreldres og besteforeldres fødeland anslått (imputert). Hvis det for de respektive forfedre er få ting som tyder på at fødelandet er utenlandsk, blir verdien satt til "norsk". På den måten blir nok noen flere utenlandsfødte forfedre feilaktig klassifisert som norskfødt enn omvendt.

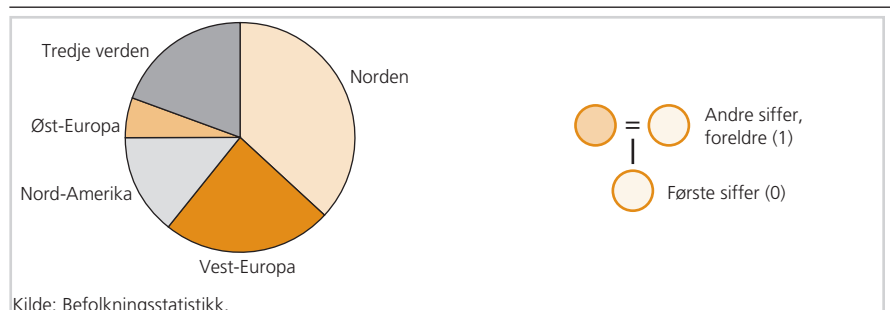
Feilkilden er størst for dem som har for eksempel en utenlandsfødt forelder eller besteforelder fra et annet land i Norden eller Europa. I forhold til innvandringen fra ikke-vestlige land, som i stor grad har funnet sted fra siste halvdel av forrige århundre, er datagrunnlaget bedre.

Deretter blir gruppene ganske små i demografisk sammenheng, det er om lag 5 000 født i Norge med ingen utenlandsfødte foreldre og to utenlandsfødte besteforeldre (002). Dette vil typisk være par som den ene av foreldrene er født i Norge med to innvandrede foreldre, mens den andre forelder er født i Norge og ikke har noen innvandringsbakgrunn. Det er omtrent like mange som er født i Norge med en utenlandsfødt og en norskfødt forelder, og hvor den norskfødte forelder selv har en av foreldrene født i utlandet (013), og den utenlandsfødte forelder har begge sine foreldre født i utlandet.

Hvor kommer den utenlandsfødte forelder fra?

I alt er det 178 000 personer som er født i Norge og som har én utenlandsfødt forelder (tabell 1 og 2). Det vanligste er at den utenlandsfødte forelder er født i Danmark (30 200), Sverige (26 600), USA (21 200), Storbritannia (15 900) og Tyskland (11 600). Legger vi sammen tallene for disse fem

Figur 1. Personer med en utenlandsfødt forelder, etter den utenlandsfødte forelders landbakgrunn. 1.1.2003



landene, passerer vi 100 000, 60 prosent av alle med en norskfødt og en utenlandsfødt forelder. Dette er en klar illustrasjon på at om personer fra vestlige land slår seg ned i Norge og danner familie her, skjer det oftest med en norsk partner.

I alt er det 44 000 som har en forelder fra et ikke-vestlig land, vel 17 000 fra Asia, 10 000 fra Øst-Europa, 7 500 fra Afrika og knapt 5 000 fra Sør-Amerika. De tre største ikke-vestlige enkeltlandene er Filippinene, Polen og Thailand, altså de landene hvor mange norske menn finner ektefeller (Lie 2004). Det er også en del norskfødte foreldre som får barn med en partner fra

Tabell 1. Befolkningen i Norge, etter eget, foreldres og besteforeldres fødeland. 1.1.2003

Kode	Utenlandsk bakgrunn ¹						
	I alt	Norden	Vest-Europa	Nord-Amerika	Øst-Europa	Tredje verden	
Født i Norge							
	Ingen foreldre født i utlandet	95 866	44 279	23 544	17 833	5 057	5 153
001	En besteforelder født i utlandet	90 401	41 948	22 132	17 301	4 245	4 775
002	To besteforeldre født i utlandet	5 202	2 246	1 334	520	766	336
003	Tre besteforeldre født i utlandet	221	82	72	12	34	21
004	Fire besteforeldre født i utlandet	42	3	6	0	12	21
	En forelder født i utlandet	178 199	65 650	42 580	25 297	10 039	34 633
010	Ingen besteforeldre født i utlandet	18 848	6 119	2 374	6 325	24	4 006
011	En besteforelder født i utlandet	18 163	8 036	5 055	3 365	163	1 544
012	To besteforeldre født i utlandet	135 032	49 771	33 685	15 201	9 309	27 066
013	Tre besteforeldre født i utlandet	4 932	1 610	1 377	389	417	1 139
014	Fire besteforeldre født i utlandet	1 224	114	89	17	126	878
	Begge foreldre født i utlandet	58 317	4 062	2 983	836	6 719	43 717
020	Ingen besteforeldre født i utlandet	156	28	26	56	0	46
021	En besteforelder født i utlandet	197	55	33	74	0	35
022	To besteforeldre født i utlandet	1 120	359	201	251	28	281
023	Tre besteforeldre født i utlandet	1 313	478	376	137	74	248
024	Fire besteforeldre født i utlandet	55 531	3 142	2 347	318	6 617	43 107
Født i utlandet							
	Ingen foreldre født i utlandet	30 851	6 072	3 035	5 146	520	16 078
100	Ingen besteforeldre født i utlandet	28 624	5 696	2 832	4 361	479	15 256
101	En besteforelder født i utlandet	1 896	337	181	567	38	773
102	To besteforeldre født i utlandet	328	39	20	218	3	48
103	Tre besteforeldre født i utlandet	3	0	2	0	0	1
104	Fire besteforeldre født i utlandet	0	0	0	0	0	0
	En forelder født i utlandet	25 109	9 572	7 180	3 860	424	4 073
110	Ingen besteforeldre født i utlandet	459	57	44	88	9	261
111	En besteforelder født i utlandet	356	89	44	68	5	150
112	To besteforeldre født i utlandet	22 287	8 752	6 556	3 146	371	3 462
113	Tre besteforeldre født i utlandet	1 896	632	512	549	28	175
114	Fire besteforeldre født i utlandet	111	42	24	9	11	25
	Begge foreldre født i utlandet	277 895	51 330	33 069	9 226	46 643	137 627
120	Ingen besteforeldre født i utlandet	9	1	0	1	0	7
121	En besteforelder født i utlandet	8	1	1	4	0	2
122	To besteforeldre født i utlandet	242	61	57	75	7	42
123	Tre besteforeldre født i utlandet	374	132	115	51	4	72
124	Fire besteforeldre født i utlandet	277 262	51 135	32 896	9 095	46 632	137 504

000: Alle som er født i Norge med to norskfødte foreldre og fire norskfødte besteforeldre.

024: Født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre, 55 531 personer.

124: Født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre (førstegenerasjonsinnvandrere), 277 262 personer.

¹ Mors fødeland om det er ulike land for foreldre og/eller besteforeldre.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2. Befolkningen med bakgrunn i en del land, etter eget, foreldres og besteforeldres fødeland. 1.1.2003

Landbakgrunn	Inn- vandrer- befolk- ningen	Født i Norge med norskfødt forelder ²	Eget, foreldres og besteforeldres fødeland ¹								
			001	002	010	011	012	013	014	100	112
Alle i Norge	332 793	178 139	90 401	5 202	18 848	18 163	135 032	4 932	1 224	28 624	22 287
Danmark	19 401	26 614	20 698	1 351	867	2 886	22 161	638	62	898	2 920
Sverige	22 870	30 208	15 952	619	5 103	4 564	19 761	744	36	4 667	5 169
Storbritannia	11 087	15 865	8 449	424	802	2 305	12 285	447	26	920	2 560
Tyskland	10 670	11 636	7 266	391	715	1 479	9 083	341	18	700	1 777
USA	7 237	21 190	14 987	464	5 434	2 794	12 645	305	12	3 602	2 464
Bosnia-Hercegovina	15 498	524	62	21	0	0	488	27	9	1	3
Polen	7 303	3 210	1 424	123	8	79	2 985	126	12	35	157
Serbia og Montenegro	9 941	721	178	47	0	7	650	44	20	3	11
Marokko	6 328	1 464	123	5	7	10	1 353	71	23	10	28
Somalia	13 689	313	13	0	0	0	301	12	0	1	0
Filippinene	6 838	3 785	137	14	36	106	3 544	91	8	518	391
India	6 712	1 221	235	22	188	59	888	37	49	1 081	74
Irak	16 437	338	13	0	2	13	309	12	2	3	8
Iran	12 733	1 325	51	1	25	10	1 199	77	14	35	32
Pakistan	25 546	1 620	100	57	10	3	964	55	588	13	13
Sri Lanka	11 475	595	12	10	23	7	534	27	4	147	39
Thailand	5 145	2 254	22	2	54	30	2 105	63	2	236	223
Tyrkia	12 343	1 509	95	19	4	12	1 319	50	124	10	30
Vietnam	16 944	934	2	7	121	20	756	29	8	191	34
Chile	6 806	2 137	194	14	25	40	1 972	93	7	168	73

¹ Kodene i tabellhodet betyr:

1. siffer: 0 født i Norge og 1 født i utlandet, 2. siffer: Antall utenlandsfødte foreldre, 3. siffer: Antall utenlandsfødte besteforeldre.

² Landbakgrunn gjelder den forelderen som ikke er født i Norge.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

ett av de tradisjonelle innvandringslandene. Det er vel 2 000 som har den ene forelderen født i Chile, og om lag 1 500 med én forelder født i enten Pakistan, Tyrkia, Marokko eller Iran. Det er bare 500 eller færre som har en forelder fra store og nye innvandringsland som Irak, Somalia og Bosnia-Hercegovina.

For 1 200 har den norskfødte forelderen også innvandringsbakgrunn

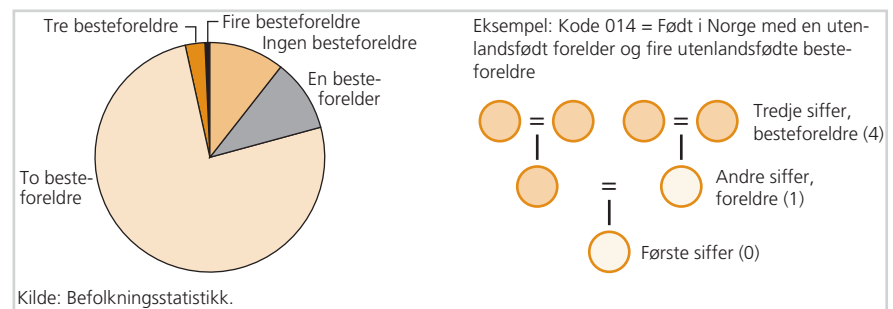
Det har vært rettet en særlig oppmerksomhet mot den gruppen som er født i Norge med en norskfødt og en utenlandsfødt forelder, og fire utenlandsfødte besteforeldre (014). Den norskfødte forelderen vil ofte være barn av to innvandrere, og som finner en ektefelle i utlandet som flytter til Norge, og de slår seg ned og får barn her. Det er denne gruppen noen mener burde vært gruppert inn i innvandrerbefolkningen. I alt utgjør dette 1 200 personer, en meget beskjeden andel av den samlede befolkningen med innvandrede foreldre eller besteforeldre, for eksempel under 1 prosent av alle med én norskfødt og én utenlandsfødt forelder. Denne gruppen vil antakelig øke etter hvert som de som er født i Norge med to utenlandsfødte foreldre blir eldre, og flere får barn.

Den ene utenlandsfødte forelderen har oftest vestlig bakgrunn

Noen av foreldrekombinasjonene er typisk for grupper med bakgrunn fra bestemte regioner, se tabell 1. Blant førstegenerasjonsinnvandrerne (124) har halvparten bakgrunn i land i den tredje verden, og ytterligere vel 15 prosent kommer fra Øst-Europa. I den nest største gruppen, de som er født i Norge med én forelder og to besteforeldre født i utlandet (012), har de fleste én forelder født i Norden eller i Vest-Europa ellers, i alt mer enn 60 prosent. Ande-

len med én forelder fra Vest-Europa er den samme også om det bare er én eller ingen utenlandsfødte besteforeldre. Blant dem som er født i utlandet med bare norskfødte foreldre og besteforeldre (100) er et flertall født i tredje verden (denne gruppen inkluderer adopterte, men også "misjonærbarn" og barn av bistandsarbeidere), men det er også mange som er født i nordiske land eller i USA.

Figur 2. Norskfødte personer med en utenlandsfødt forelder, etter antall utenlandsfødte besteforeldre. 1.1.2003



Det er bare en liten håndfull (42 personer) som er født i Norge med to norskfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre (004). Dette er en gruppe som noen vil kalle tredjegerasjonsinnvandrere. De er barn av to foreldre som begge er født i Norge av to utenlandsfødte foreldre. Det at de er så få, er selvfølgelig et resultat av at svært få som er født i Norge av to utenlandsfødte foreldre er blitt så gamle at de har begynt å få barn.

Av de vel 5 000 født i Norge med to norskfødte foreldre og to norskfødte og to utenlandsfødte besteforeldre (002) er det 70 prosent som har en bakgrunn i Vest-Europa, og omtrent det samme forholdet er det blant de utenlandsfødte med en utenlandsfødt forelder og to utenlandsfødte besteforeldre (112).

Det er to relativt store grupper med klart flertall som har sin utenlandske bakgrunn fra ikke-vestlige land. Mange (nesten 80 prosent) av dem som er født i Norge med bare utenlandsfødte foreldre og besteforeldre (024, av noen kalt andregenerasjonsinnvandrere) har bakgrunn i tredje verden, og 10 prosent har foreldre født i Øst-Europa¹. Dessuten, av de 1 200 født i Norge med en utenlandsfødt forelder og fire utenlandsfødte besteforeldre (014) har vel 70 prosent en av foreldrene født i et land i den tredje verden. Til sammenlikning er denne gruppen (014) med 1 200 personer 2 prosent av det antallet som er født i Norge med to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre (024).

De andre kombinasjonene er jevnere fordelt i forhold til regional bakgrunn, og de fleste i gruppene født i Norge med bare én utenlandsfødt besteforelder (001) og i gruppene med en utenlandsfødt forelder og én til tre utenlandsfødte besteforeldre, har sin bakgrunn i et annet nordisk land. Disse trekkene understreker det vi sa tidligere om at nordiske og vest-europeiske innvandrere danner familie med en norskfødt om de slår seg ned i Norge, mens innvandrere fra ikke-vestlige land i hovedsak danner familie med en fra sin egen region, enten født i Norge eller i "gamlelandet". Unntaket er som vi skal se, kvinner fra land som Thailand, Filippinene og Russland hvor mange kommer i forbindelse med ekteskap med norske menn.

Stadig flere barn med én forelder fra Filippinene, Thailand og Russland

Bakgrunnen for denne detaljerte statistikken er å illustrere hvor sammensatt både grupper som defineres innenfor og som faller utenfor innvandrerbefolkningen, er. Derfor skal vi også se litt på interessante og viktige enkeltland. Vi har i tabell 2 tatt med de 20 landene med den største innvandrerbefolkningen i Norge. Det ville bli for mye å ta med alle de ulike grupperingene som tabell

1 har, så vi har valgt ut 9 av de største kombinasjonene av eget, foreldres og besteforeldres fødeland. I tillegg har vi oppgitt innvandrerbefolkningen fra disse landene, og antallet født i Norge med én forelder født i utlandet og én forelder født i Norge. Noen av de største innvandrergroppene har en befolkning som er relativt ny i Norge. Mange har derfor ikke rukket å danne familie og føde barn i Norge, og har nesten ingen i mange av kategoriene i tabell 2. Dette gjelder for eksempel personer med bakgrunn fra Bosnia-Hercegovina, Irak og Somalia.

De fem første gruppene i tabell 2 er dem med bakgrunn fra vestlige land (Danmark, Sverige, Storbritannia, Tyskland og USA). Det er mange som er født i Norge (første siffer i koden er 0) med én av foreldrene fra ett av disse landene (kode 010, 011, 012, 013), mellom 50 og 75 prosent av alle med slike kombinasjoner. Det er også to av tre født i utlandet med én utenlandsfødt forelder og to utenlandsfødte besteforeldre (112) som er født i ett av disse fem landene.

Blant personer født i Norge med én utenlandsfødt forelder og to utenlandsfødte besteforeldre (012) er det utenom de fem nevnte landene også relativt mange med foreldre fra Filippinene, Polen og Thailand, land hvor det i flere år har vært vanlig for norske menn å finne sin ektefelle. Tallene er riktignok langt mindre enn for de vestlige landene. De barna som disse foreldreparene får, kommer i denne gruppen (012), mens barn som kommer til Norge sammen med moren (eller faren) vil regnes som førstegenerasjonsinnvandrere (124).

Det er også en del som er født i Norge med én forelder fra de tradisjonelle ikke-vestlige innvandrerlandene og én forelder født i Norge av norskfødte foreldre (012). Med unntak for det litt spesielle forholdet at så mange er født i India med norskfødte foreldre og besteforeldre (barn av bistandsarbeidere?) er antallet i kategorien 012 større enn noen annen kategori for alle ikke-vestlige land i tabellen. For alle disse landene er det altså til dels svært mye vanligere at en innvanderer har fått barn med en norskfødt med norske foreldre, enn med en norskfødt med utenlandsfødte foreldre.

For de 12 ikke-vestlige landene i tabell 2 som gjenstår når Polen, Filippinene og Thailand holdes utenfor, er det til sammen vel 10 000 personer født i Norge som har en forelder og to besteforeldre fra ett av disse landene (012). Dette er altså barn født i det vi kan kalle transnasjonale forhold hvor den ene forelderen er fra Norge og har norskfødte foreldre, den andre forelderen er fra utlandet med utenlandsfødte foreldre.

Få barn av pakistansk- og norskfødte foreldre

I kategorien 014 (født i Norge med én utenlandsfødt forelder, og begge foreldrene har selv bare utenlandsfødte foreldre) er det fra disse ikke-vestlige landene i alt færre enn 1 000. Det er bare der det er en pakistanskfødt forelder og fire pakistanskfødte besteforeldre at antallet blir av noen betydning, i alt nesten 600. Den neste gruppen er de med bakgrunn i Tyrkia, hvor det er vel 100 født i Norge med en forelder født i Tyrkia, en i Norge og med fire utenlandsfødte besteforeldre. I denne gruppen er det ti ganger så mange (1 300) som er født av en norskfødt forelder uten innvandrerbakgrunn og en tyrkiskfødt forelder.

Det er dobbelt så mange innvandrere med bakgrunn i Pakistan som fra Tyrkia. Grunnlaget for innvandringen fra begge land er i store trekk arbeidsinnvandring og familiegjenforening, men også noen som har fått asyl her. Det er relativt sett flere født i Norge av to pakistanskfødte enn to tyrkiskfødte foreldre. I tabell 2 ser vi at det er klart flere født av en tyrkiskfødte og en norsk forelder (012) enn det er i slike norsk-pakistanske forhold, og det er mye sjeldnere at barn fødes i Norge av en innvandrer fra Tyrkia og en norskfødte med tyrkiske foreldre (014) enn det er blant pakistanere. Blant dem som bor i Norge med bakgrunn fra Tyrkia, synes det altså å være mye vanligere å få barn med en norsk partner enn det er blant dem med bakgrunn i Pakistan. Vi har sett noe tilsvarende i analyser av ekteskapsinngåelser (Lie 2004).

Vi ser i tabell 2 at de nyankomne nasjonalitetene, som fra Somalia, Irak og Bosnia, har svært små tall i alle grupper. Det kan være verdt å merke seg at det er 1 200 som er født med en iranskfødte og en norskfødte forelder, og to besteforeldre født i Norge. Dette er flere enn med én forelder fra Pakistan og én fra Norge. Iranere er altså en gruppe som i større utstrekning enn mange andre fra ikke-vestlige land, danner par med norskfødte. Dette kan ha sammenheng med at det fra Iran er kommet mange menn som flyktninger for noen år siden, og at det ikke er så mange kvinner fra Iran å gifte seg med i Norge, og at kontaktene tilbake til "gamlelandet" ikke er som for arbeidsinnvandrerne. Det er like mange fra Sri Lanka som fra Iran i Norge, og fordelingen etter botid er noenlunde lik. Likevel er det dobbelt så mange født i Norge av norsk-iranske foreldrepar som av norsk-srilankesiske foreldrepar.

En viktig grunnen til at det er så små tall i disse gruppene med bakgrunn i ikke-vestlige land, er at innvandrere fra disse landene først de aller siste årene er kommet i den alder da de selv stifter familie. Vi skal senere se at de aller fleste født i Norge med en norskfødte forelder og en forelder født i et ikke-vestlig land er svært unge, og at det nok kommer til å bli vanligere etter hvert.

De med utenlandsfødte foreldre er unge

De aller fleste barn født av foreldre (en eller to) som selv har utenlandsfødte foreldre, er fortsatt svært unge. Vi skal se litt på aldersfordelingen i noen av de mest relevante gruppene fra tabell 1. Antallet personer i hver gruppe går i hovedsak fram av tabell 2. Tabell 3 viser andelen under ti år i noen grupper

Tabell 3. Andel under 10 år blant befolkningen gruppert etter eget, foreldres og besteforeldres fødeland. Noen utvalgte land. 1.1.2003

Landbakgrunn	Eget, foreldres og besteforeldres fødeland ¹						
	001	002	012	014	024	112	124
Danmark	38,5	42,8	15,8	58,1	23,4	10,6	2,1
Sverige	34,0	39,7	28,1	77,8	55,0	14,3	2,0
Serbia og Montenegro	52,3	44,7	46,9	90,0	80,1	(9,1)	11,5
Tyrkia	75,8	(82,4)	52,9	96,0	58,5	30,0	2,2
Bosnia	75,8	(33,3)	69,5	(66,7)	93,7	.	2,4
Marokko	71,5	.	46,2	(91,3)	56,8	21,4	2,0
Filippinene	73,7	(85,7)	54,1	.	50,5	21,0	2,4
India	50,6	(50,0)	31,5	85,7	46,7	13,5	1,5
Pakistan	91,0	98,2	33,6	98,7	44,0	(15,4)	2,8

¹ Kodene i tabellhodet betyr: 1. siffer: 0 født i Norge og 1 født i utlandet, 2. siffer: Antall utenlandsfødte foreldre, 3. siffer: Antall utenlandsfødte besteforeldre.

Tegnforklaring:

() Baserer seg på 10-24 personer i gruppen.

. Færre enn 10 personer i gruppen.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 4. Andel 50 år og eldre blant befolkningen gruppert etter eget, foreldres og besteforeldres fødeland. Noen utvalgte land. 1.1.2003

	Eget, foreldres og besteforeldres fødeland ¹						
	001	002	012	014	024	112	124
Danmark	0,2	0	7,7	0	2,9	10,3	49,3
Sverige	1,9	3,2	19,4	0	6,5	16,8	30,7
Serbia og Montenegro..	0	0	1,9	0	0,1	(9,1)	8,9
Tyrkia	0	0	0,3	0	0	3,3	12,3
Bosnia	0	0	1	0	0	.	22,3
Marokko	0	.	0,1	0	0	3,6	14,3
Filippinene	0	0	0,1	.	0	0,8	15,3
India	0	0	4,1	0	0,1	12,2	25,4
Pakistan	0	0	0,2	0	0	0	21,2

¹ Kodene i tabellhodet betyr:

1. siffer: 0 født i Norge og 1 født i utlandet, 2. siffer: Antall utenlandsfødte foreldre, 3. siffer: Antall utenlandsfødte besteforeldre.

Tegnforklaring:

() Baserer seg på 10-24 personer i gruppen.

· Færre enn 10 personer i gruppen.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

for de største landene. Av dem som er født i Norge med to norskfødte foreldre og en utenlandsfødt besteforelder (001) fra Sverige eller Danmark, er vel en av tre under ti år. Er den ene besteforelderen fra et ikke-vestlig land, ligger andelen som er under ti år mellom 50 og 75 prosent, men blant de 100 personene med en besteforelder fra Pakistan er andelen 90 prosent.

De som er født i Norge med en utenlandsfødt forelder og fire utenlandsfødte besteforeldre (014) er gjennomgående svært unge. Blant de få med én utenlandsk forelder fra Vesten er andelen under ti år 60-70

prosent, mens andelen for ikke-vestlige land er rundt eller over 90 prosent. Av de 588 med bakgrunn fra Pakistan er 250 under to år, ytterligere 250 er under fem, og 580 er under ti år. Blant de andre gruppene er alderen ikke så skjev. Vi må vente at dette er en gruppe som kommer til å vokse raskt i det minste i noen år framover, etter hvert som slike par blir vanligere, og flere rekker å få barn etter sitt første.

Blant norskfødte med en utenlandsfødt forelder og to utenlandsfødte besteforeldre (012) er mellom en og to tredeler under ti år, noe flere yngre blant dem med ikke-vestlig enn blant dem med vestlig bakgrunn. Blant dem som er født i utlandet med en utenlandsfødt forelder og to utenlandsfødte besteforeldre (112), er andelen unge lavere, bare på 10-20 prosent.

Det er bare blant førstegenerasjonsinnvandrere (124) at andelen over 50 år er av noen betydning (se tabell 4). Blant innvandrere fra Danmark er hele 50 prosent over 50 år, i de andre gruppene ligger andelen mellom 10 og 30 prosent. Blant alle de andre gruppene i tabell 4, unntatt de født i utlandet med en utenlandsfødt forelder og to utenlandsfødte besteforeldre (012), er det nesten ingen over 50 år.

Minst 666 000 med et eller annet innslag av utenlandsk bakgrunn

Ser vi på eget, foreldres og besteforeldres fødeland, er det minst 666 177 personer i Norge som har et innslag av utenlandsk bakgrunn. Dette er omtrent 15 prosent av befolkningen i Norge. Innslaget av utenlandsk bakgrunn varierer fra personer med én utenlandsfødt besteforelder (90 000) til personer selv født i utlandet, med to utenlandsfødte foreldre og to utenlandsfødte besteforeldre (277 000), med bakgrunn fra over 200 land. Dette er minimumstall, og de illustrerer hvor sammensatt befolkningen i Norge er.